

Laboratorium Monitoringu Budżetu

**Raport z monitoringu budżetu dzielnicy
Warszawa-Wola
pod kątem włączania obywateli w proces jego
współtworzenia**

Przygotowany przez

Warszawską Grupę Obywatelską

Raport z monitoringu budżetu dzielnicy Warszawa-Wola pod kątem włączania obywateli w proces jego współtworzenia

Raport z monitoringu budżetu dzielnicy Warszawa-Wola pod kątem włączania obywateli w proces jego współtworzenia przedstawia wyniki badania przeprowadzonego w Urzędzie Dzielnicy Warszawa-Wola w okresie od maja do października 2007 roku przez Warszawską Grupę Obywatelską, działającą przy Stowarzyszeniu Liderów Lokalnych Grup Obywatelskich.

Monitoring prowadzony był w ramach pilotażowego programu „Laboratorium Monitoringu Budżetu” finansowanego ze środków Unii Europejskiej oraz Fundacji im. Stefana Batorego, realizowanego w ośmiu gminach w Polsce. Celem programu jest podniesienie jakości oraz przejrzystości życia publicznego na poziomie jednostek samorządu terytorialnego poprzez rozwijanie obywatelskiego uczestnictwa w procesie tworzenia budżetu gminnego.

Realizacja projektu „Laboratorium Monitoringu Budżetu” wiąże się z rozwojem obywatelskiej aktywności w procesie tworzenia budżetu, co powinno skutkować większą dostępnością oraz zrozumieniem informacji o budżecie, oraz poprawą przejrzystości tego procesu. Do zwiększenia obywatelskiej aktywności przyczynia się otwartość władz samorządowych na partnera społecznego, poprzez przyjmowanie odpowiednich regulacji określających miejsce obywateli w procesie konstruowania budżetu, oraz możliwość decydowania o publicznych wydatkach, a w konsekwencji rozwój gminy. Metodyczne monitorowanie przez mieszkańców wydatkowania środków budżetowych umożliwia analizę efektywności zadań realizowanych ze środków budżetowych.

Niniejszy raport stanowi próbę odpowiedzi na pytanie na ile władze samorządowe w dzielnicy Warszawa-Wola otwarte są na współpracę z mieszkańcami i zachęcają ich do aktywnego włączania się w działalność publiczną oraz współdecydowania o losach Dzielnicy. Monitoring był prowadzony w okresie realizacji Programu.

W pierwszym rozdziale raportu znalazły się podstawowe informacje o przedmiocie monitoringu – Dzielnicy Warszawa-Wola. W tym rozdziale umieściliśmy też informacje o ustroju miasta stołecznego Warszawy, oraz o nasze rekomendacje dotyczące projektu statutu m.st. Warszawy, oraz statutów dzielnic.

Drugi rozdział poświęciliśmy procesowi tworzenia budżetu dzielnicy Warszawa-Wola. W

rozdziale tym znalazły się nasze spostrzeżenia odnośnie procedur i miejsca dla mieszkańców w procesie uchwalania budżetu miasta, a co za tym idzie także załączników dzielnicowych.

W trzecim rozdziale zamieściliśmy nasze obserwacje z monitoringu dostępu do informacji, kanałów informowania mieszkańców o ważnych sprawach, strony internetowej Dzielnicy, konsultacji społecznych oraz skarg i wniosków.

Czwarty rozdział to podsumowanie, w którym zamieściliśmy najważniejsze informacje uzyskane podczas monitoringu, oraz rekomendacje Warszawskiej Grupy Obywatelskiej.

Rozdział 1.

Odrębność ustrojowa miasta stołecznego Warszawy.

Odrębność ustrojowa miasta stołecznego Warszawy spowodowana jest szeregiem czynników, z których jako najważniejsze wyliczyć można metropolitalny oraz stołeczny charakter miasta. Duże organizmy miejskie pełnią specyficzne funkcje gospodarcze, kulturalne, usługowe. Charakter stołeczny Warszawy sprawia, że miasto jest ośrodkiem dyspozycji politycznej i administracyjnej w skali całego kraju. W związku ze stołecznym charakterem miasta w sposób szczególny zostały określone jego zadania, których nie obejmują przepisy dotyczące funkcjonowania samorządu gminnego i powiatowego. Warszawa jest zobligowana do zapewnienia warunków niezbędnych do:

1. Funkcjonowania w mieście naczelnych i centralnych organów państwa, obcych przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, oraz organizacji międzynarodowych.
2. Przyjmowania delegacji zagranicznych.
3. Funkcjonowania urzędów publicznych o charakterze infrastrukturalnym, mających znaczenie dla stołecznych funkcji miasta.

Zadania te są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej.

Problematykę ustroju Warszawy reguluje ustawa z dnia 15 marca 2002 roku o ustroju miasta stołecznego Warszawy. Zgodnie z tą ustawą stolica Rzeczypospolitej Polskiej miasto stołeczne Warszawa jest gminą mającą status miasta na prawach powiatu. Organami miasta są:

- Prezydent – wybierany w wyborach bezpośrednich;
- Rada miasta stołecznego Warszawa – licząca 60 radnych, również wybierana w wyborach bezpośrednich.

Szczególną odrębnością ustrojową w przypadku Warszawy jest powołanie obowiązkowych jednostek pomocniczych miasta stołecznego Warszawy zwanych dalej „dzielnicami”. W dniu wejścia ustawy w życie dzielnicami stały się: Bemowo, Białołęka, Bielany, Mokotów, Ochota, Praga-Południe, Praga-Północ, Rembertów, Śródmieście, Targówek, Ursus, Ursynów, Wawer, Wilanów, Włochy, Wola i Żoliborz. Po nowelizacji z

dnia 19 lipca 2002 roku dzielnicą stała się także gmina Wesola.

Organem stanowiącymi i kontrolnym dzielnicy jest rada dzielnicy, a organem wykonawczym zarząd dzielnicy. Wybory do rad dzielnic przeprowadza się łącznie z wyborami do Rady Miasta. Do wyborów do rady dzielnicy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 16 lipca 1998 roku – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików wojewódzkich dotyczące wyboru radnych do rady gminy liczącej więcej niż 20.000 mieszkańców, z tym że komitetem wyborczym zgłaszającym kandydatów do rady dzielnicy nie przysługuje prawo do bezpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych w publicznym radiu i telewizji. Liczbę radnych do rady dzielnicy ustala się na podstawie przepisów o liczbie radnych wybieranych do rad gmin. Rada dzielnicy wybiera zarząd w liczbie od 3 do 5 osób, w dzielnicach do 100.000 mieszkańców zarząd dzielnicy liczy 3 osoby. W skład zarządu dzielnicy wchodzi burmistrz, jego zastępca, lub zastępcy, oraz pozostali członkowie jeśli statut dzielnicy tak stanowi. Według procedury najpierw w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów wybierany jest burmistrz dzielnicy, a następnie także w tajnym głosowaniu zwykłą większością głosów wybierani są pozostali członkowie zarządu.

Dzielnice działają na podstawie statutu dzielnicy nadanego przez Radę m.st. Warszawy i innych uchwał przekazujących dzielnicom zadania i kompetencje gminne i powiatowe, zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, oraz zadania realizowane na podstawie porozumień zawartych pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego. Do zakresu działania dzielnicy należą przede wszystkim sprawy lokalne, a w szczególności:

1. utrzymywanie i eksploatacja gminnych zasobów lokalowych,
2. utrzymywanie placówek oświaty i wychowania, kultury, pomocy społecznej, rekreacji, sportu i turystyki,
3. zadania związane z ochroną zdrowia,
4. utrzymywanie zieleni i dróg o charakterze lokalnym,
5. utrzymywanie i eksploatacja dzielnicowych obiektów administracyjnych,
6. podejmowania we własnym zakresie działań na rzecz zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty mieszkańców dzielnicy.

Uwagi do projektu statutu m.st. Warszawy.

Podczas realizacji monitoringu budżetu dzielnicy Warszawa-Wola pod kątem włączenia mieszkańców w proces jego tworzenia natrafiliśmy na szereg problemów z ustaleniem dokładnych kompetencji dzielnic. Oczywiście istnieje ustawa o ustroju m.st. Warszawy, o której pisaliśmy powyżej, jednak ustawa ta wydawała nam się zbyt ogólna dla metropolii będącej stolicą państwa. Realizując nasz monitoring kilka razy spotkaliśmy się z opinią, że bez uchwalenia statutu miasta nie jest możliwe ustalenie dokładnych kompetencji dzielnic, a także niemożliwe jest egzekwowanie obowiązku podejmowania we własnym zakresie działań na rzecz zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty mieszkańców.

Ponieważ zgadzamy się z tą opinią postanowiliśmy przeanalizować projekt statutu m.st. Warszawy głównie pod kątem możliwości decentralizacji.

1. Uznanie wzbudza zawarcie w projekcie preambuły nie tylko nawiązania do zasady pomocniczości, ale również decentralizacji.

2. Kolejnym zapisem, który wydaje się nieprzemyślany przez radnych znajduje się w § 10 ust. 4. Stanowi on, że referendum może być przeprowadzone w każdej sprawie **ważnej** dla Miasta lub dzielnicy. Kwestie związane z procedurą przeprowadzenia referendum lokalnego określone są w ustawie z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. Nr 88 poz. 985 z późn. zm.). Artykuł 2 ust. 1 ustawy wyraźnie określa w jakich sprawach można przeprowadzić na terenie danej jednostki terytorialnej referendum lokalne. W referendum lokalnym, mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego jako członkowie wspólnoty samorządowej wyrażają w drodze głosowania swoją wolę co do sposobu rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej tej wspólnoty, mieszczącej się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki lub w sprawie odwołania organu stanowiącego tej jednostki. W związku z tym niezrozumiałe jest **ograniczenie w projekcie statutu tych spraw wyłącznie do spraw ważnych**. Niezależnie od tego, że jest to wyraźnie sprzeczne z treścią powołanej ustawy to niejasne są kryteria oceniania „ważności” spraw i kto miałby to robić. Może to w przyszłości rodzić problem w postaci nie wyrażenia przez radę miasta zgody na przeprowadzenie referendum, chociaż wnioskuje o to wymagana ustawą liczba mieszkańców.
3. Dostęp do informacji publicznej, choć wspomniany w statucie, opisany jest w sposób ogólny i nie precyzuje jak realnie mieszkańcy mogą korzystać z informacji o sprawach publicznych. Sformułowanie § 12 ust 5 **iż udostępnianie dokumentów jest nieodpłatne, za wyjątkiem przypadków określonych w ustawie wydaje się niewystarczające**, gdyż ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112 poz. 1198) w art. 15 ust 1 dopuszcza odpłatność udostępnienia dokumentów tylko w przypadku wystąpienia dodatkowych kosztów. Takimi dodatkowymi kosztami mogą być na przykład koszty wykonania dodatkowej kopii dokumentu. Nie wiadomo jakie inne „przypadki” określone w ustawie radni mieli na myśli i jakie to realnie będą koszty. Znana jest przecież praktyka, że zrobienie kopii dokumentu w urzędzie znacznie przekracza koszty ich komercyjnego wykonania. **Statut mógłby być dobrym miejscem, w którym zabezpieczone zostałyby interesy mieszkańców** odnośnie ponoszenia, zbyt w ustawie ogólnie sformułowanych, „dodatkowych” kosztów udostępnienia informacji.
4. Zapisem projektu, który jest chyba najbardziej sprzeczny z wymienionymi w preambule zasadami pomocniczości i decentralizacji jest § 28 ust. 2 pkt 6, który umożliwia grupie co najmniej **15 tysięcy** osób posiadających czynne prawo wyborcze do organów Miasta wystąpienie z inicjatywą podjęcia uchwały lub stanowiska. Określenie tak wysokiego progu powoduje, że jest to nic nie znaczący zapis, który z pełną świadomością radnych nie będzie przez mieszkańców wykorzystany. Dla porównania w Toruniu, liczba mieszkańców uprawnionych do wystąpienia z inicjatywą uchwałodawczą wynosi co najmniej **150** mieszkańców czyli ponad **100** razy mniej niż w przypadku projektu statutu m. st. Warszawy. Jeżeli weźmie się pod uwagę, że Toruń posiada **10** razy mniej mieszkańców to i tak rażąca różnica w jakości realizacji zasady pomocniczości jest wyraźna. Wymóg zaangażowania 15 tysięcy osób jest niemożliwy do spełnienia i radni, którzy sami wybrani byli przez zdecydowanie mniejszą liczbę

wyborców powinni sobie z tego zdawać sprawę, bo gdyby sformułowano zapis, że jest to próg wymagany do wyboru radnego to przeszło 90% rajców nie znalazłoby się w radzie miasta.

Jest to zatem rzecz, która bezwzględnie powinna być zmieniona w toku prac nad projektem.

5. Bardzo ważną formą kontroli działań władzy jest **przeprowadzanie imiennych głosowań na Radzie Miasta**. Pozwala to na rozliczanie radnych z ich obietnic wyborczych i zobaczenie czy jako reprezentanci mieszkańców głosują tak, jak deklarowali. W § 31 ust. 9 określony jest przypadek, w którym można przeprowadzić głosowanie imienne – w przypadkach przewidzianych ustawą lub na pisemny **wniosek 1/3 ustawowego** składu Rady. Oznacza to, że istnieją możliwości techniczne przeprowadzenia głosowania imiennego. Niezrozumiałe jest zatem, że odbywa się to tylko w wyjątkowych przypadkach i nie gwarantuje przejrzystości podejmowania uchwał przez władze. **Mieszkańcy mają prawo wiedzieć, jak głosują ich reprezentanci** i wszelkie próby ograniczania tego prawa muszą budzić wątpliwości co do jawności życia publicznego.
6. Rozdział V projektu statutu określa kwestie związane z podziałem na dzielnice. Niestety zapisy projektu **są niezwykle ogólne** i powtarzają w zasadzie przepisy ustawy z dnia 15 marca 2002 o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 41 poz. 361 z późn. zm.). Mieszkańcy nie mogą dowiedzieć się ze statutu jakie kompetencje należą rzeczywiście do dzielnic, gdyż nie wiadomo jakie kompetencje są zastrzeżone dla organów Miasta (§ 43 ust. 2 statutu). Wiadomo jedynie, że te kompetencje określa Rada Miasta w odrębnej uchwale (§ 43 ust. 3 statutu). **Tak ogólne sformułowania w statucie stoją w sprzeczności z zasadami pomocniczości i decentralizacji** – nie można określić co należy do kompetencji dzielnicy bez przekopywania się przez setki uchwał Rady Miasta, która nie ma wcale obowiązku przekazywać swoich kompetencji do dzielnic.
7. Pozytywnym zapisem w projekcie jest sformułowana w § 49 ust 4 deklaracja, że Rada Miasta przekazując do dyspozycji dzielnicy środki finansowe **uwzględnia potrzebę decentralizacji i zaspokojenia maksymalnej możliwości zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnot w dzielnicach**. Pozostaje jednak poważna wątpliwość, czy nie jest to tylko deklaracja – świadczy o tym podejście radnych do opisanych wyżej kwestii związanych z ograniczeniem możliwości przeprowadzenia referendum lokalnego i wręcz niemożliwością inicjatywy uchwałodawczej mieszkańców. A bez jasnych form konsultacji społecznych oraz włączenia mieszkańców w rządzenie Miastem istnieje poważna obawa, że **Rada Miasta może nie wiedzieć jakie są „zbiorowe potrzeby wspólnot w dzielnicach”**.

Odrębną sprawą jest problem z określeniem, która wersja projektu statutu miasta jest aktualna. Niestety na stronie głównej urzędu miasta nie ma słowa o statucie, a wyszukiwanie projektu w Biuletynie Informacji Publicznej wymaga wielu godzin poszukiwań i tak nie dających pewności, że to co znalazł jest najbardziej aktualną wersją. Statut miasta jest niezmiernie ważnym dokumentem i mieszkańcy mają prawo wiedzieć jaki przybrał kształt – ale niestety wydaje się, że władze miasta nie podzielają tego poglądu.

Rozdział 2.

Procedura tworzenia budżetu.

W Warszawie istnieje procedura tworzenia budżetu dla całego miasta. Stanowi ona, że dzielnice przygotowują wstępne projekty załączników do budżetu w terminie do 31 sierpnia. Do 30 września Prezydent dokonuje weryfikacji projektów. W trakcie weryfikacji spotyka się z burmistrzami dzielnic w celu uzgodnienia środków na inwestycje. Następnie zostaje opracowany wstępny projekt budżetu wraz z załącznikami dzielnicowymi, który zostaje przekazany radom dzielnic do zaopiniowania. Rady dzielnic przedstawiają swoje opinie dotyczące projektów dzielnicowych do 20 października. Na tym kończy się uczestnictwo dzielnic w procesie tworzenia budżetu.

Podczas realizacji monitoringu uzyskaliśmy informację, że w dzielnicy Warszawa-Wola nie istnieje żadna wewnętrzna procedura przygotowania dzielnicowego załącznika do budżetu m.st. Warszawy. A w ramach warszawskiej procedury brak jakichkolwiek odniesień do konsultacji budżetów z radami osiedlowymi, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami.

Biorąc pod uwagę, że decentralizacja zadań powinna stworzyć możliwość maksymalnego zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnot w dzielnicach oraz, że formy konsultacyjne są znakomitą okazją do poznawania potrzeb mieszkańców, a także informowania ich o stanie finansów publicznych, jest to sytuacja in minus w przypadku miasta stołecznego. Wielkość metropolii nie wyklucza, aby proces budżetowy rozpoczynał się wcześniej na poziomie osiedli i spotkań branżowych gdzie mieszkańcy mogliby zgłaszać uwagi do budżetu oraz wnioski.

Brak jasnego regulaminu wewnętrznego rozpisującego proces tworzenia budżetu dla dzielnicy sprawia, że jest on okryty tajemnicą, a mieszkańcy mają małe możliwości na uczestnictwo w tym procesie.

Gospodarka finansowa dzielnic.

Gospodarka finansowa dzielnic prowadzona jest na podstawie wspomnianych już załączników dzielnicowych do uchwały budżetowej m.st. Warszawy, stanowiących integralną część budżetu. Załączniki te określają środki przeznaczone do dyspozycji dzielnic na realizację ich zadań. Przed uchwaleniem budżetu miasta rady dzielnic opiniują Radzie m.st. Warszawy ich załączniki dzielnicowe. Środki finansowe przeznaczone do dyspozycji dzielnic nie mogą być mniejsze niż planowanie w budżecie dochody.

Na dochody dzielnic składają się:

1. 100% wpływu z obszaru dzielnic z tytułu podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych, podatku od posiadania psów, podatku rolnego,

- podatku rolnego i leśnego, opłat lokalnych uiszczanych na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych;
2. 70% wpływu z majątku miasta znajdującego się na terytorium dzielnic, który przed wejściem w życie ustawy o m.st. Warszawa był własnością gmin warszawskich;
 3. 100% wpływu z innych dochodów miasta pozyskiwanych przez dzielnice w wyniku realizacji zadań statutowych dzielnic.

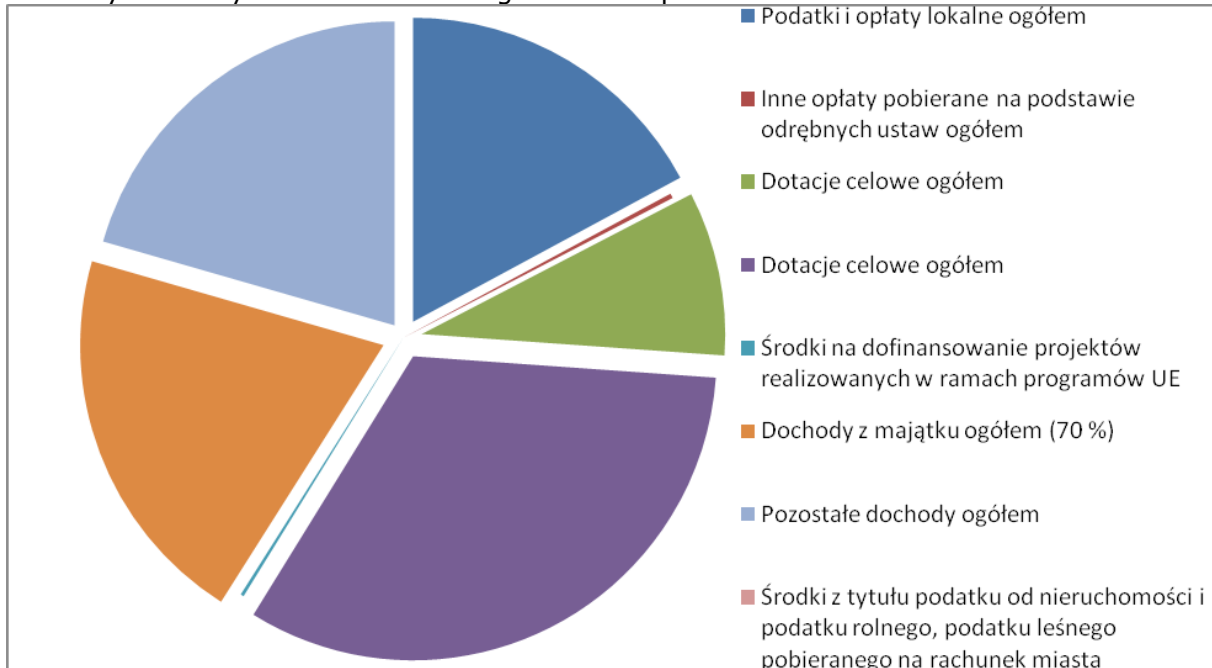
Załączniki dzielnicowe określają także dodatkowe środki finansowe, które są przekazywane do dyspozycji dzielnicom. Dotyczy to przede wszystkim:

- udziału w środkach finansowych przekazywanych do m.st. Warszawa z budżetu państwa w stopniu proporcjonalnym do zadań wykonywanych przez dzielnice, na które zostały przekazane te środki,
- środków przekazywanych przez burmistrzów dzielnic i Prezydenta m.st. Warszawy na realizację inwestycji i zadań własnych,
- środków wyrównawczych ustalanych corocznie przez Radę Miasta.

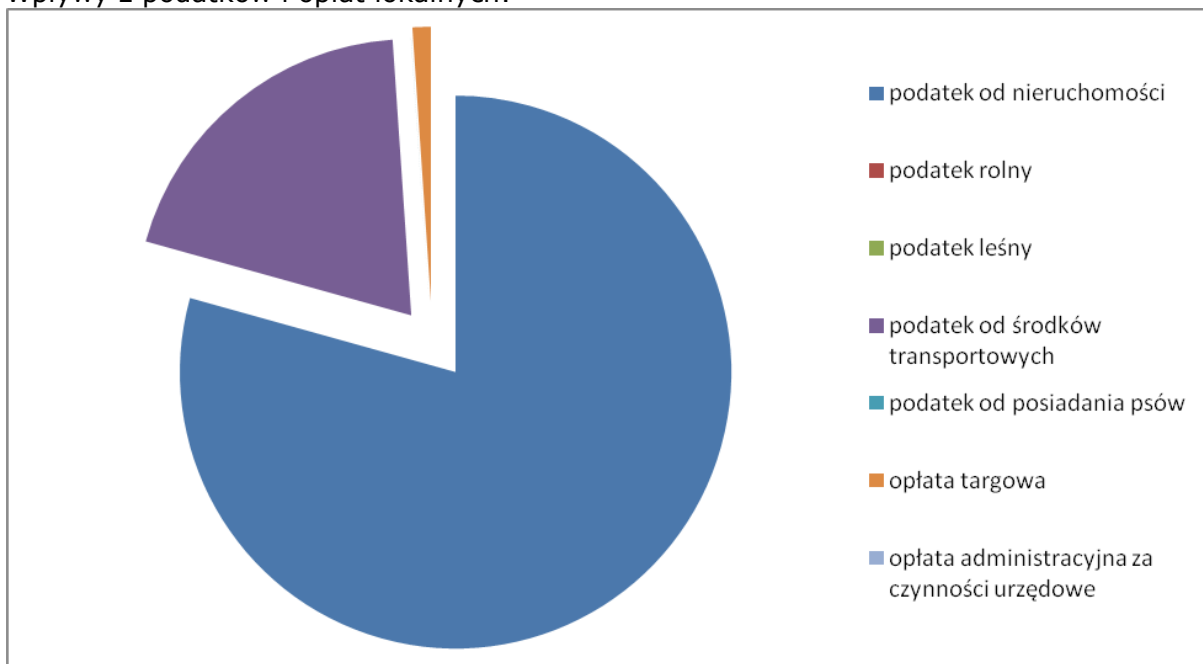
Rada Warszawy przekazując wyżej wymienione środki powinna uwzględniać potrzebę zapewnienia skutecznej decentralizacji zadań gminy, równomiernego rozwoju wszystkich dzielnic, oraz maksymalnej możliwości zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnot w dzielnicach.

Poniżej przedstawiamy wykresy określające podział środków w załączniku dzielnicy Wola przygotowane przez nas na spotkanie w dniu 12 listopada 2007 roku.

Dochody dzielnicy Warszawa-Wola wg źródeł ich pochodzenia:

Wpływy z podatków i opłat lokalnych:

Podczas wspomnianego spotkania, przedstawiciele Urzędu Dzielnicy zwrócili uwagę, że niemożliwe jest przeprowadzenie w dzielnicy konsultacji budżetowych ponieważ nie da się oszacować dochodów dzielnicy, oraz wysokości jej budżetu bez wcześniejszych konsultacji z miastem. Jednak naszym zdaniem wcześniejsze oszacowanie przynajmniej części wpływów do budżetu dzielnicy nie jest niemożliwe. Potwierdzają to powyższe wykresy prezentujące podział wpływów wg źródeł ich pochodzenia. Przypominamy, że do budżetu dzielnicy wpływa 100% dochodów z podatków i opłat lokalnych, więc przynajmniej część tych środków powinna być zagospodarowana na zaspokajanie potrzeb mieszkańców.

Rozdział 3.

Dostęp do informacji podczas realizacji monitoringu.

Podczas realizacji monitoringu informacje pozyskiwaliśmy przede wszystkim trzema kanałami:

- przeglądaliśmy stronę internetową urzędu oraz Biuletyn Informacji Publicznej;
- przeprowadziliśmy wywiady z pracownikami urzędu oraz Przewodniczącym Rady Dzielnicy;
- składaliśmy wnioski o udzielenie informacji.

W przypadku dostępności informacji w kwestiach nas interesujących natknęliśmy się na kilka barier. Co wydaje nam się ważne podczas wywiadów przeprowadzanych z pracownikami urzędu, oraz Przewodniczącym Rady Dzielnicy nie udało nam się uzyskać pełnych odpowiedzi na interesujące nas zagadnienia. Po drugie podczas wizyty w urzędzie dzielnicy, poprosiliśmy o udostępnienie protokołu z posiedzenia komisji budżetowej. Osoba udzielająca informacji zapytała wolontariusza wnioskującego o udostępnienie „Skąd Pan jest?“, a w momencie gdy poprosiliśmy o wydanie kserokopii tego protokołu, jej wydanie zostało uzależnione od podania przez wolontariusza danych osobowych. Na nic się zdały tłumaczenia, że zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej interesant nie ma obowiązku podawania swych danych osobowych. Nasi wolontariusze powoływali się także na zarządzenie prezydenta Warszawy nr 2598/2005 z dnia 13 lipca 2005 w którym także nie ma zapisów o konieczności zebrania danych osobowych w celu wydania informacji. Dopiero interwencja u pani naczelnik sprawiła, że otrzymaliśmy kopię protokołu. Z kolei w przypadku uzyskania protokołu tworzenia budżetu dla miasta stołecznego z pozyskaniem informacji nie było problemu.

Kanały informowania mieszkańców o ważnych sprawach.

W dzielnicy Wola nie istnieje odrębna procedura nakładająca na urząd określone obowiązki w zakresie terminów, form oraz treści komunikatów przekazywanych mieszkańcom. Głównymi narzędziami informacyjnymi w dzielnicy są: strona internetowa, oraz tablice ogłoszeń w urzędzie, ośrodkach sportu i rekreacji, ośrodkach pomocy społecznej, domach kultury, bibliotekach publicznych i szkołach. W dzielnicy nie ma prasy lokalnej wydawanej przez Urząd Dzielnicy, w planach jest reaktywacja czasopisma „Kurier Wolski”. Istnieje natomiast komercyjna gazetka. Urząd posiada spis organizacji, którym przesyła informacje.

Brak w budżecie wydzielonych środków na prowadzenie polityki informacyjnej.

Monitoring strony internetowej dzielnicy <http://www.wola.waw.pl/>

pod kątem informowania mieszkańców o ważnych dla nich sprawach oraz informowania organizacji pozarządowych

Rada Dzielnicy

Na stronie Urzędu Dzielnicy Warszawa-Wola widnieje pełna lista radnych dzielnicy, wraz z ich przynależnością klubową. Niestety jedynie trzech z dwudziestu pięciu radnych posiada własną podstronę, na której mieszkańcy znajdą zdjęcie, informację o miejscu i terminach dyżurów, aktualnym uczestnictwie w komisjach i doświadczeniu samorządowym, oraz kontakt do radnego (telefon, lub/i adres e-mail).

Na oddzielnej stronie widnieją informacje o dyżurach radnych, z naszych obserwacji wynika, że brak jednego klucza dla spotkań radnych z mieszkańcami. Z większością radnych można umówić się jedynie po telefonicznym uzgodnieniu, co może oznaczać, że to do mieszkańców należy inicjatywa tych spotkań. Uważamy, że funkcja radnego polega na aktywnym komunikowaniu się z mieszkańcami, których radny jest reprezentantem. Naszym zdaniem to radny powinien inicjować spotkania ze swoimi wyborcami, a nie odwrotnie.

Mieszkańcy nie powinni mieć problemu z dowiedzeniem się, jakie powołano komisje w radzie dzielnicy, oraz którzy radni należą do poszczególnych komisji. Na podstronie każdej z komisji widnieje też harmonogram posiedzeń, jednak tylko na pierwsze półrocze. Tylko do niektórych terminów spotkań komisji zostały dołączone porządki posiedzeń w formacie PDF.

Na kolejnej podstronie widnieje wykaz uchwał Rady Dzielnicy Wola. Nie ma jednak żadnej informacji, o tym gdzie osoby zainteresowane konkretną uchwałą mogą zapoznać się z jej treścią, brak także odnośników do Biuletynu Informacji Publicznej. Umieszczenie jedynie tytułów uchwał nie zwiększa naszym zdaniem poziomu poinformowania mieszkańców.

Najdokładniej podawane informacje na stronie internetowej Dzielnicy Wola dotyczą sesji rady dzielnicy. W zakładce Sesje Rady Dzielnicy z kilkudniowym wyprzedzeniem pojawiają się informacje o sesji, w tym termin, miejsce oraz dokładny porządek obrad. Niestety nie możemy skonkretyzować terminu „kilkudniowe wyprzedzenie” ponieważ w niektórych przypadkach oznacza to pięć dni (Sesja Rady Dzielnicy w dniu 13 listopada 2007 roku, informacja o sesji została zamieszczona 8 listopada), a w innych jeden (Sesja Rady Dzielnicy w dniu 16 października 2007 roku, data zamieszczenia informacji: 15 października 2007).

Uważamy, że dobrą praktyką byłoby wprowadzenie podstron dla wszystkich radnych. Dzięki zamieszczeniu w jednym miejscu zdjęcia, oraz takich informacji, jak doświadczenie samorządowe, informacja o dyżurach, kontakt do radnego, czy oświadczenie majątkowe radni staliby się bardziej dostępni dla mieszkańców. Dobrą praktyką byłoby też zamieszczenie na oddzielnej stronie informacji o tym po co są radni, jakie mają obowiązki wobec mieszkańców, oraz o tym czego mogą oczekiwać mieszkańcy w trakcie spotkania z radnymi.

Uważamy też, że sposób organizacji dyżurów radnych powinien być usystematyzowany. Każdy radny powinien mieć stałe dyżury, nie na telefon. Tak jak wspominaliśmy wcześniej to do radnych powinna należeć inicjatywa spotkań z mieszkańcami, a nie na odwrót.

Żeby wyjść naprzeciw potrzebom mieszkańców strony komisji powinny być systematycznie aktualizowane, a do każdego powiedzenia komisji powinien być dołączony program. Informacje o posiedzeniach Rady Dzielnicy powinny być podawane co miesiąc z takim samym wyprzedzeniem, naszym zdaniem informacje o porządku obrad Rady Dzielnicy powinny pojawiać się przynajmniej pięć dni roboczych przed

posiedzeniem. Termin wprowadzania na stronę internetową takich informacji jak porządki obrad Rady i Komisji powinna regulować wewnętrzna procedura urzędu dostępna na stronie internetowej.

Proponujemy wprowadzić odnośniki w Biuletynie Informacji Publicznej do wykazu uchwał Rady Dzielnicy, dobrą praktyką byłoby też skanowanie wszystkich dokumentów przyjętych na Radzie jeszcze tego samego dnia i umieszczanie ich na stronie w formie PDF.

Zarząd Dzielnicy

Dobry przykład w zakresie informowania mieszkańców o swoich kompetencjach, doświadczeniu zawodowym i zainteresowaniach stosuje Zarząd Dzielnicy. Na każdej z podstron członków zarządu widnieje zdjęcie, informacja o tym czym dany członek/członkini się zajmuje, z kim współpracuje, jakie jest jego/jej wykształcenie i doświadczenie w pracy samorządowej. Do każdego członka/każdej członkini dostępny jest kontakt telefoniczny, oraz adres poczty elektronicznej.

Niestety po wejściu w zakładkę „Uchwały Zarządu” pojawia się informacja, że „Informacje zostały przeniesione do nowej wersji Biuletynu Informacji Publicznej”. Po próbie wejścia na nowy BIP pojawia się główna strona BIP m.st. Warszawy. Sytuacja taka wymaga od zainteresowanych uchwałami Zarządu wiele determinacji, czasu i cierpliwości w ich poszukiwaniu.

Podobnie jak w przypadku uchwał przyjmowanych przez Radę Dzielnicy zalecamy skanowanie Uchwał Zarządu i podczepianie ich pod stronę w postaci pliku PDF, lub aktualizację linku do BIP.

PRZEWODNIK PO URZĘDZIE

Na stronie Dzielnicy Wola dostrzegamy dobre praktyki w zakresie obsługi mieszkańców. W pełni przedstawione są zadania dzielnicy i schemat organizacyjny Urzędu, dostępne także są procedury obsługi mieszkańców zainteresowanych konkretnymi sprawami. Przez Internet możemy dowiedzieć się także jaka jest sytuacja z kolejkami w Urzędzie w danej chwili.

Ciekawym pomysłem jest elektroniczna procedura składania pisemnych skarg i wniosków, oraz umieszczenie w niekonwencjonalny sposób odnośnika do adresu e-mailowego burmistrza. Baner „Zapytaj burmistrza Woli”, pod którym umieszczony jest adres elektroniczny, oraz pytania: „Mieszkasz na Woli? Jest coś co chciałbyś zmienić? Masz jakieś pytania” zachęca do interakcji mieszkańców z Urzędem.

Mamy jednak wrażenie, że portal Dzielnicy dosłownie przeładowany jest różnymi informacjami. Mieszkańcy odwiedzający tę stronę mogą poczuć się zagubieni i zniechęceni ogromem informacji, odwołań, zdjęć itd. Naszym zdaniem przede wszystkim rubryka „aktualności” nie spełnia swojego zadania. Píše się w niej głównie

o spotkaniach, inicjatywach, inwestycjach, które już się odbyły.

Sprawozdania z wykonania budżetu.

Na stronie w zakładce budżet brak zamieszczanych sprawozdań z wykonania budżetu dzielnicy Wola. Sprawozdania dostępne na stronie BIP miasta Stołecznego Warszawa są bardzo ogólne i nie zawierają żadnych odniesień do sprawozdań dzielnicowych.

Ze względu na przybliżanie mieszkańcom informacji o stanie finansowym dzielnicy oraz w celu zwiększenia przejrzystości finansów dzielnicowych, sprawozdania z wykonania budżetu dzielnicy powinny być publikowane na stronach dzielnic.

Rozdział IV

Konsultacje społeczne.

W ramach działań monitorujących jednym z zadań Warszawskiej Grupy Obywatelskiej było sprawdzenie czy urząd dzielnicy Wola organizuje konsultacje budżetu z mieszkańcami. Ponieważ, na co zwróciliśmy uwagę w Rozdziale 2 niniejszego raportu, w Dzielnicy Warszawa-Wola mieszkańcy nie uczestniczą w procesie tworzenia budżetu dzielnicy, przyjrzelśmy się sposobowi przeprowadzenia konsultacji programu rewitalizacji ulicy Chłodnej. Celem naszych obserwacji była ocena czy realizacja konsultacji była zgodna z zasadami dobrych konsultacji, do których zaliczamy:

Dobrą wiarę — konsultacje powinny być prowadzone z czystymi intencjami, nie powinny stanowić formy manipulacji politycznej ani mieć charakteru fasadowego. Wszystkie strony przestrzegają uzgodnionych zasad i rzetelnie rozważają zgłaszane argumenty. Pojawiające się konflikty czy nieporozumienia powinny być rozstrzygane zgodnie z tą zasadą.

- **Poszanowanie dobra ogólnospołecznego i interesu ogólnego** — prowadzone konsultacje i ich efekty powinny mieć na względzie także interesy ogólne, a nie wyłącznie uczestników konsultacji.
- **Legalność** — strony procesu legislacyjnego, a w szczególności administracja publiczna, przestrzegają reguł prawnych w zakresie konsultacji i stosują się do „ducha” tych przepisów, nie zaś wyłącznie do ich litery.
- **Reprezentatywność i równość** — wszyscy chętni (nie tylko partnerzy instytucjonalni, ale także pojedynczy obywatele) mogą brać udział w konsultacjach na równych prawach, z uwzględnieniem stopnia swej reprezentatywności dla określonego rodzaju interesów społecznych, zróżnicowanych uprawnień i funkcji, które wypełniają w życiu publicznym, adekwatności metod, możliwości organizacyjnych i finansowych.

- **Rzetelność** — przedstawiane opinie są przygotowane rzetelnie i starannie, odzwierciedlają prawdziwe poglądy środowisk reprezentowanych przez partnerów społecznych, a ze strony administracji podejmuje się działania, które zapewniają najwyższy standard organizacyjny konsultacji.
- **Przejrzystość, otwartość** — jawność konsultacji jest jej podstawową regułą i dotyczy celu konsultacji, jej uczestników, zasad, procedur i efektu końcowego.
- **Kompleksowość** — konsultacje, w zależności od potrzeb i szczebla, powinny mieć charakter ogólnokrajowy, sektorowy, regionalny lub lokalny. Łączenie różnych typów konsultacji może być uzasadnione, wymaga jednak odpowiedniego dostosowania zasad i technik konsultacji.
- **Dokumentowanie** — poszczególne kroki, poglądy, spotkania mające miejsce w trakcie konsultacji są dokumentowane a zainteresowani uczestnicy konsultacji mogą się do tych dokumentów odwoływać i wnioskować o ich korektę zgodnie ze stanem faktycznym.
- **Ciągłość i sprzężenie zwrotne** — proces konsultacji ma charakter ciągły, planowy i zmierza do osiągnięcia zadeklarowanego celu, nie jest zaś organizowany ad hoc, pod wpływem żądań („wymuszanie konsultacji”) czy narastających napięć społecznych, nie występują w nim okresy zastoju, a następnie gwałtownej i spóźnionej aktywności. Uczestnicy konsultacji mają prawo spodziewać się publicznej reakcji na zgłaszane opinie zarówno w trakcie debaty, jak i w czasie jej podsumowania.
- **Koordinację** — proces konsultacji ma koordynatora, którym jest osoba pełniąca istotną polityczną funkcję w jednostce publicznej (minister, wiceminister, burmistrz, prezydent miasta, starosta, marszałek itp.), przy pełnym zaangażowaniu podległej mu administracji.

Jednocześnie należy pamiętać o wartości dodanej każdych konsultacji — powinny one przynosić doświadczenia, które umożliwią udoskonalenie standardów konsultacji ważnych przedsięwzięć publicznych.

Podczas prac monitorujących proces konsultacyjny wystąpiliśmy o dokumentację przebiegu prowadzonych konsultacji. Niestety zarówno sam przebieg, jak i jego dokumentacja naszym zdaniem odbiega od powyższych zasad.

Uchwała Nr VII/51/2007 Rady Dzielnicy Wola m. st. Warszawy z dnia 24 kwietnia 2007 r. w sprawie przyjęcia i skierowania do konsultacji społecznych koncepcji stwierdza jedynie, że Rada Dzielnicy Wola m.st. Warszawy przyjmuje koncepcję „Rewitalizacji ul. Chłodnej” i postanawia skierować w/w dokument do konsultacji społecznych. Nie udało nam się pozyskać żadnego innego dokumentu, który by opisywał tryb prowadzenia konsultacji społecznych.

Analizując dokumentację z konsultacji nie jesteśmy w stanie dokładnie stwierdzić jak

przebiegały, na jakich zasadach przyjmowano uwagi mieszkańców, jak dokładnie informowano o spotkaniach oraz ich wynikach. **Podczas prowadzonego monitoringu konsultacji społecznych koncepcji rewitalizacji ulicy Chłodnej nie udało się nam dotrzeć do protokołów ze spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami biznesu oraz innymi uczestnikami procesu konsultacyjnego. Nie wiemy więc jakie były wnioski i opinie mieszkańców, ani co dokładnie działo się podczas tych spotkań.**

Raport z konsultacji, który udało nam się pozyskać zawiera informacje, że były one prowadzone z:

1. Władzami Dzielnicy Wola,
2. Radnymi Dzielnicy Wola,
3. Zainteresowanymi mieszkańcami zaproszonymi na sesję Rady Dzielnicy Wola,
4. Lokalnymi biznesmenami prowadzącymi zróżnicowaną działalność gospodarczą w obiektach należących do ulicy Chłodna,
5. Najemcami lokali użytkowych (kluby, restauracje, sklepy),
6. Przedstawicielami towarzystw zrzeszających profesjonalistów,
7. Przedstawicielami stowarzyszeń miłośników zabytków, komunikacji miejskiej w Warszawie itp.
8. Księżmi (różnych wyznań)
9. architektami prowadzącymi podobne prace na terenie Warszawy,
10. Przedstawicielami wspólnot mieszkaniowych z analizowanego terenu, zarówno w odniesieniu do starych kamienic, jak i zabudowy z lat 70-tych, 80-tych XX wieku,
11. Mieszkańcami należącymi do starszego pokolenia oraz młodzieżą lub młodymi ludźmi na starcie swojego życia zawodowego.

Z powyższego wyliczenia wynika, że konsultacjami objęto szerokie spektrum lokalnej społeczności. Niestety, wspomniany już, brak dokumentacji z poszczególnych spotkań konsultacyjnych (protokoły) sprawia, że nie byliśmy w stanie stwierdzić ile osób brało udział w poszczególnych spotkaniach konsultacyjnych, jakie zgłaszano uwagi, wnioski itp.

Sytuacja budząca nasze wątpliwości dotyczy również zorganizowanych spotkań z mieszkańcami w szkole oraz z przedstawicielami lokalnego biznesu w restauracji Floriana. Pojawia się pytanie czy nie jest to nierówne traktowanie różnych podmiotów (zwykli mieszkańcy, przedstawiciele biznesu). Podczas rozmów z przedstawicielami administracji uzyskaliśmy informacje, że organizacja spotkania w restauracji nie generowała żadnych kosztów. Pojawia się więc pytanie na jakich zasadach lokal został używany. Po drugie pojawia się wątpliwość czy należy organizować konsultacje w miejscu, które należy do jednego z podmiotów biorących w nich udział i zainteresowanego ich wynikiem. Restauracja Floriana znajduje się bowiem na ulicy Chłodnej.

Mieszkańcy o konsultacjach informowani byli za pomocą prasy, strony internetowej, ogłoszeń na tablicach informacyjnych oraz listów wysyłanych bezpośrednio do mieszkańców, ulicy Chłodnej. Naszym zdaniem brak stosownej procedury informowania

mieszkańców o sprawach ważnych dla dzielnicy oraz konkretnej procedury prowadzenia powyższych konsultacji powoduje, że nie jesteśmy w stanie dokładnie ocenić jakości procesu informacyjnego. Zarówno treść listów oraz ogłoszeń zapraszających do wzięcia udziału w konsultacjach nie spełniają naszym zdaniem kryterium rzetelnego poinformowania o celu i przedmiocie konsultacji oraz zachęcenia mieszkańców do wzięcia w nich udziału. Komunikaty ograniczały się do poinformowania o terminie, miejscu i temacie. Brakowało natomiast informacji szczegółowej o celach i przedmiocie konsultacji, wadze uczestnictwa mieszkańców oraz ich odpowiedzialności. Wydaje się ważne, aby w tak ważnej kwestii jaką są konsultacje z mieszkańcami władze nie tylko informowały, ale również zachęcały do uczestnictwa.

Trudność sprawiło nam prześledzenie dokładnej drogi procesu konsultacji społecznych od początku do końca. Brak odpowiednich regulacji i procedur powoduje, że proces konsultacyjny jest mało przejrzysty, a jego efektywność trudna w ocenie. Podsumowując bardzo trudno nam było ocenić jakość przeprowadzonych konsultacji. Trudność ta wynika przede wszystkim z braku stosownych procedur oraz braku kompletnych informacji. Nie dotarliśmy do pełnej informacji o kosztach przeprowadzenia tych konsultacji, a dokumentacja z ich przebiegu nie jest przejrzysto opracowana i przetrzymywana w jednym miejscu.

Rozdział V

Procedura składania skarg i wniosków.

Podstawy prawne.

Kwestia składania i rozpatrywania skarg i wniosków w Dzielnicy Wola jest regulowana przez **Zarządzenie Nr 762/2007 Prezydenta miasta stołecznego Warszawy z dnia 5 września 2007 r. w sprawie wprowadzenia procedury przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków**. Zarządzenie wprowadza precyzyjną procedurę dotyczącą tego obszaru kontaktu z obywatelami. Z dokumentu wynika, że na poziomie miasta za ewidencjonowanie skarg i wniosków oraz korespondencję z mieszkańcami w tym zakresie odpowiedzialne jest **Biuro Organizacyjne Urzędu Wydział Skarg i Wniosków**.

Niezależnie od miejsca, w jakim złożona zostanie skarga lub wniosek zostaje ona zaewidencjonowana w Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków. Jeśli skarga/ wniosek wpływa do któregośkolwiek wydziału Urzędu Miasta bądź Dzielnicy zostaje ona zakwalifikowana oraz przekazana właściwemu dla jej rozpatrzenia organowi. Innymi słowy – mieszkaniec nie musi wiedzieć, który konkretnie wydział zajmuje się jego sprawą, aby nabrała ona biegu administracyjnego.

Dokument ten reguluje także takie kwestie jak:

- formę składania skargi/wniosku: na piśmie, za pomocą telefaksu, poczty elektronicznej lub ustnie do protokołu;
- formę i treść protokołu w przypadku skargi/wniosku wniesionego ustnie;

1. formę i treść zawiadomienia o przyczynie zwłoki i wyznaczeniu nowego terminu załatwienia skargi (czyli powyżej 30 dni);
2. formę i treść zawiadomienia wnioskodawcy o podjętych czynnościach i wyznaczeniu nowego terminu załatwienia wniosku (czyli powyżej 30 dni);
3. tryb postępowania w sprawach skarg i wniosków, co do których zostaje przekroczony pierwszy termin administracyjny;
4. tryb rozpatrywania skarg ponownych;
5. obowiązek wyznaczenia pracownika Urzędu odpowiedzialnego za koordynację rozpatrywania skarg lub wniosków;
6. podział kompetencji pomiędzy organy odpowiedzialne za podpisanie Zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi/wniosku w zależności od przedmiotu sprawy;
7. warty jest odnotowania zapis o wykluczeniu konfliktu interesów „Skarga dotycząca określonej osoby nie może być przekazana do rozpatrzenia tej osobie ani osobie, wobec której pozostaje ona w stosunku nadrzędności służbowej.”

Praktyka składania i rozpatrywania skarg i wniosków w dzielnicy Wola.

Zgodnie z zapisami przybliżonego powyżej Zarządzenia za rozpatrywanie:

- skarg/ wniosków dotyczących pracowników Wydziałów Dzielnicy;
- w sprawach lokalnych należących do zakresu działania Dzielnicy lub przekazanych do realizacji Dzielnicy na podstawie statutu Dzielnicy oraz innych uchwał Rady m.st. Warszawy -

odpowiedzialny jest Sekretariat Zarządu Dzielnicy Wola.

Na stronie Urzędu Dzielnicy Wola, w osobnej zakładce "skargi" oraz w elektronicznym dokumencie "Przewodnik po urzędzie" znajduje się elektroniczny formularz skarg i wniosków. **Mieszkaniec lub mieszkanka nie może się jednak z niego dowiedzieć o przewidzianym trybie załatwienia swojej sprawy, trybie złożenie skargi ponownej czy przewidzianym na odpowiedź terminie.** Sam formularz oceniamy jednak jako napisany przystępnym dla obywateli językiem. Brakuje może jedynie wyjaśnienia, co należy rozumieć jako skargę, a co wniosek, ponieważ nie dla wszystkich może to być oczywiste.

Nie byliśmy w stanie zapoznać się z trybem wnoszenia i rozpatrywania skarg i wniosków na terenie budynku Dzielnicy Wola, nikt też z pracowników nie był w stanie wskazać miejsca, gdzie może być dostępna taka informacja. Tymczasem uchwała wskazuje: „W siedzibie każdej komórki organizacyjnej Urzędu, Urzędach Dzielnic należy umieścić w widocznym miejscu informację wskazującą gdzie można złożyć skargę lub wniosek”.

Skargi wpływają do urzędu z kilku źródeł - bądź z Wydziału Skarg i Wniosków z Urzędu Miasta, bądź bezpośrednio na piśmie na adres Urzędu Dzielnicy lub w formie

elektronicznej na adres info@wola.waw.pl. Miejscem składania i protokołowania skarg i wniosków są także cotygodniowe bezpośrednie spotkania z burmistrzem dzielnicy (każdy poniedziałek). Sprawy te – o ile w rozumieniu prawa są skargami lub wnioskami – nabierają toku i są rozpatrywane podobnie jak te złożone w innej niż ustna formie. Problemem jest natomiast niski standard informowania mieszkańców o takiej możliwości. **Na stronie internetowej Urzędu Dzielnicy nie udało nam się znaleźć żadnej informacji o tym, że burmistrz ma zaaranżowane takie spotkania, w jakich godzinach, jak można się zapisać etc. W samym Urzędzie wywieszona jest taka informacja, nie wynika z niej jednak, że można na takim spotkaniu zaalarmować o jakimś problemie i złożyć skargę lub wniosek w formie ustnej.**

Naczelnik Sekretariatu Zarządu zwraca natomiast uwagę na efektywność narzędzia internetowego. Tygodniowo na skrzynkę Urzędu Dzielnicy wpływają średnio 3-4 skargi. Sekretariat Zarządu zatrudnia osobę odpowiedzialną za rozpatrywanie skarg/wniosków, powiadamianie zainteresowanych o biegu sprawy oraz kontakty z Wydziałem Skarg i Wniosków w Urzędzie Miasta. Niezależnie od tego, jaki wydział Urzędu merytorycznie odpowiada za treść odpowiedzi na skargę/wniosek, to Sekretariat Zarządu jako wydział organizacyjny pilnuje, żeby korespondencja do mieszkańców wychodziła w terminie.

Naczelniczka Sekretariatu Zarządu deklaruje także, że jeśli przedmiot sprawy nie leży w kompetencjach Dzielnicy Wola, wówczas dana osoba informowana jest, jaka instytucja jest odpowiedzialna za rozpatrzenie tej sprawy, przekazywany jest adres jednostki, numery telefonów. Czasami – jeśli w opinii Urzędu sprawa jest istotna z punktu widzenia interesu mieszkańców Woli, Urząd wysyła do danej instytucji list, w którym wskazuje się na zasadność wniosku/skargi mieszkańców.

Z relacji pracowników Sekretariatu Zarządu wynika, że nie prowadzona jest żadna statystyka skarg i wniosków. Naczelniczka Sekretariatu zadeklarowała wprawdzie, że można ich ilość policzyć „na piechotę”. Nie ma prowadzonej żadnej ewidencji spraw rozpatrzonych pozytywnie bądź wniosków i skarg odrzuconych. Jako argument podawana jest ochrona danych osobowych. Urząd nie zakłada, że istnieje możliwość udostępniania informacji o tych sprawach z pominięciem takich danych. Z Zarządzenia prezydenta miasta wynika, że Biuro Organizacyjne Urzędu Wydział Skarg i Wniosków zobowiązane jest do przygotowywania okresowych, sporządzanych nie rzadziej niż raz na kwartał, zestawień statystycznych dotyczących tematyki i ilości skarg i wniosków. **Naszym zdaniem dobrze tę praktykę wprowadzić także na poziomie dzielnicy.**

Wnioski składane mogą być także w trakcie prac Komisji Rady Dzielnicy oraz na Sesjach Rady Dzielnicy. Ich treść oraz dalszy bieg sprawy (w jaki sposób wniosek został rozpatrzony przez Radę po konsultacjach z Zarządem) jest wówczas protokołowany.

Podsumowując system składania skarg i wniosków – dzięki Zarządzeniu prezydenta

miasta Warszawy funkcjonuje na przejrzystych zasadach. Pomocne jest także zorganizowanie tego systemu na poziomie całego miasta. Dzięki temu mieszkańiec bądź mieszkanka nie jest odsyłany z jednej instytucji do drugiej, co biorąc pod uwagę na skomplikowaną strukturę miasta i dzielnic, szereg delegowanych dzielnicom przez miasto zadań mogłoby przysporzyć mieszkańcom wiele trudności. Rekomendujemy natomiast, aby mieszkańcy mieli możliwość zapoznania się z procedurą składania i rozpatrywania ich skarg i wniosków. Na dzień dzisiejszy takiej informacji nie ma. Ponadto umieszczanie danych wyłącznie na stronie internetowej wyklucza tę grupę mieszkańców, którzy z różnych względów z komputera nie korzystają bądź nie posiadają takich umiejętności. Kolejnym zaleceniem jest prowadzenie statystyki skarg i wniosków według kryterium tematyki oraz pozytywnego bądź negatywnego rozpatrzenia sprawy.

Rozdział 6

Podsumowanie

Podsumowując wyniki naszych obserwacji chcielibyśmy przedstawić następujące zalecenia. Naszym zdaniem ich wprowadzenie wpłynęłoby na przejrzystość działania urzędu oraz procedur związanych z tworzeniem i realizacją budżetu Dzielnicy Wola

- 1) Wprowadzenie do statutu dzielnicy zapisu o inicjatywie uchwałodawczej mieszkańców. Inicjatywę taką posiadają obywatele R.P. Władze miasta Warszawy również dają taką możliwość mieszkańcom (choć jak zaznaczamy jest ona dość iluzoryczna), Władze dzielnicy powinny zabiegać o to, żeby na niższym stopniu administracji mieszkańcy mieli prawo do zgłaszania projektów swoich uchwał.
- 2) Wprowadzenie do praktyki tworzenia budżetu dzielnicy konsultacji z mieszkańcami aby mieli oni możliwość bezpośredniego zgłaszania wniosków lub zadawania pytań.
- 3) Opracowanie oraz zatwierdzenie procedury realizacji konsultacji społecznych z mieszkańcami.
- 4) Opracowanie procedury lub regulaminu prowadzenia działań informacyjnych dla mieszkańców,
- 5) Publikowanie sprawozdań finansowych z wykonania budżetu na stronie urzędu wraz z częścią opisową
- 6) Publikowanie adresów elektronicznych radnych dzielnicy,
- 7) Dokumentowanie oraz przechowywanie w jednym miejscu całości materiałów dotyczących konsultacji społecznych,
- 8) przygotowywania okresowych, sporządzanych nie rzadziej niż raz na kwartał, zestawień statystycznych dotyczących tematyki i liczby skarg i wniosków.

- 9) Na stronie internetowej, przy formularzu składania skarg i wniosków powinna zostać opublikowana informacja o procedurze rozpatrywania skarg i wniosków.
- 10) wprowadzenie podstron przybliżających mieszkańcom sylwetki radnych dla wszystkich radnych dzielnicy.
- 11) Podanie do wiadomości mieszkańcom przez opublikowanie m.in. na stronie dzielnicy opisu przebiegu tworzenia budżetu dzielnicy.
- 12) Opracowanie informatora budżetowego dla mieszkańców, który w przystępny sposób będzie informował skąd dzielnica ma pieniądze i na co je wydaje.

Warszawska Grupa Obywatelska